

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 324

van **GWENNY DE VROE**

datum: 2 december 2020

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Blankenbergse Vaart - Waterkwaliteit en visbestand

De Blankenbergse Vaart ligt in de provincie West-Vlaanderen. In Blankenberge mondt de vaart uit in de Noordzee en in de omgeving van Brugge mondt de vaart uit in het kanaal Brugge-Oostende.

1. Wat is voor de Blankenbergse Vaart de kwaliteitsverbetering of -verslechtering van het water (fysico-chemische en biologische kwaliteit) voor 2020? Kan de minister de meest recente beschikbare gegevens en cijfers meedelen?
2. Welke vooruitgang verwacht men de komende jaren? Wanneer wordt een optimaal niveau van de waterkwaliteit verwacht?
3.
 - a) Op welke plaatsen is het visbestand op de Blankenbergse Vaart het grootst en op welke plaatsen bijna onbestaand en dit voor 2020? Kan de minister de meest recente beschikbare gegevens en cijfers meedelen?
 - b) Kan de minister dat vergelijken met vorige afvissingen?
 - c) Zijn er tijdens deze verschillende afvissingsperiodes (merkwaardige) nieuwe vissoorten waargenomen en zo ja, welke vissoorten?

ANTWOORD

op vraag nr. 324 van 2 december 2020

van **GWENNY DE VROE**

1. De fysisch-chemische kwaliteit van oppervlaktewater wordt volgens de Europese kaderrichtlijn Water ingedeeld in 5 klassen: slecht, ontoereikend, matig, goed en zeer goed.

In de voorliggende ontwerp-stroomgebiedbeheerplannen 2022-2027 (SGBP3) zijn de meetgegevens verwerkt t.e.m. het meetjaar 2018. Intussen zijn ook alle meetgegevens beschikbaar t.e.m. het meetjaar 2019, maar om redenen van consistentie geven we de meetgegevens van 2018 weer als meest recente toestand in de hierna volgende vergelijking.

De fysisch-chemische kwaliteit (als samenvatting van 5 gidsparameters: stikstof, fosfor, geleidbaarheid, zuurstof en pH) van de Blankenbergse Vaart is zowel in 2015 als in 2018 slecht. Details voor de verschillende deelparameters over de verschillende jaren staan in het tabblad "FC" van bijlage 1.

De totale biologische waterkwaliteit is slecht voor zowel 2015 als 2018. De gegevens waarop deze beoordeling zijn gebaseerd, zijn te vinden in het tabblad "Bio" van Bijlage 1. Meer details en alle biologische waarnemingen voor dit waterlichaam zijn te vinden in het tabblad "Bio detail" van dezelfde bijlage.

2. Ik verwijs hierbij naar het ontwerp Stroomgebiedbeheerplan 2022-2027 dat momenteel in openbaar onderzoek ligt (www.volvanwater.be).

In het ontwerp van het derde stroomgebiedbeheerplan 2022-2027 wordt de Blankenbergse Vaart ingedeeld in klasse 4 (aandachtsgebied): oppervlaktewaterlichamen waarvoor we een goede ecologische toestand tegen 2033 haalbaar achten (of erna van zodra natuurlijk herstel heeft plaatsgevonden), met de uitvoering van het maatregelenprogramma 2022-2027 én met bijkomende acties in de periode 2028-2033.

Het afstroomgebied van de Blankenbergse Vaart heeft een zeer hoge zuiveringsgraad (95%). Een aantal overstorten op rioleringen vormen wel nog een groot probleem. Om de waterkwaliteit verder te verbeteren, moeten die aangepakt worden. Dat gebeurt met optimalisaties aan de rioleringsinfrastructuur en de afkoppeling van het regenwater van campings in Bredene, De Haan en Blankenberge en van andere grote toeristische infrastructuur in de omgeving.

De typische bodemopbouw van polders, met (zware) klei op zand of veen en de vaak hoge taludhellingen maken polderwaterlopen zoals de Blankenbergse Vaart gevoelig voor oeverafkalvingen. De afwezigheid van plantengroei en golf- en stroombelasting kunnen dit nog versterken. In 2019 werd het laatste traject van de Blankenbergse Vaart natuurtechnisch heringericht, incl. aanleg van een paaiplaats, waardoor de ecologische kwaliteit er op zal verbeteren.

3. a) Sinds 2013 wordt door het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) de visfauna in Vlaamse stromende wateren opgevolgd met het geïntegreerd referentiemeetnet voor zoetwatervissen in Vlaanderen. Dit nieuwe meetnet is de

opvolger van het monitoringmeetnet voor de visstand van de Vlaamse oppervlaktewaters dat in 2001 werd opgestart en is volledig afgestemd op de informatienoden van de Kaderrichtlijn Water en van het Natura 2000-netwerk.

De monitoring is gericht op het bepalen van de Ecologische Kwaliteit Ratio (EQR). Het meetnet heeft een bemonsteringsperiodiciteit van 6 jaar. In het kader van dit meetnet werd de Blankenbergse Vaart in 2016 op één locatie bemonsterd.

Ook vingen we vijf Chinese wolhandkrabben, een gevlekt Amerikaans rivierkreeftje en een aantal steurgarnalen.

Blankvoorn domineert met respectievelijk 68% en 46%, de aantallen en de gewichten. Dit wordt gevolgd door brasem met een aantalspercentage van 15% en een gewichtsperscentage van 37%. De overige soorten maken elk minder dan 5% van het aantalspercentage en gewichtsperscentage uit (bijlage 2). Het visbestand is dus eenzijdig.

Internationaal wordt de kwaliteit van een visbestand uitgedrukt onder de vorm van een index, de Ecologische Kwaliteits Ratio (EQR). De EQR van de Blankenbergse Vaart bedraagt 0,37 en komt hiermee in de klasse van de 'ontoereikende kwaliteit' terecht.

- b) We volgen het visbestand van de Blankenbergse Vaart op sinds 1998 en visten ook in 2003 en 2012.

Het aantal soorten dat wordt gevangen is nagenoeg steeds vergelijkbaar. Blankvoorn domineert in alle campagnes. Opmerkelijk was dat in de campagne van 2003 bot nog één van de dominante soorten was. Dat aantal was in 2009 sterk afgenomen. Nog in 2012, noch in 2016 wordt deze soort aangetroffen. Ook zien we een terugval van het palingbestand, in 2016 vingen we slechts één exemplaar. Doorheen de jaren zien we een vergelijkbare eenzijdige visstand op de Blankenbergse Vaart. Er zijn vooral resistente vissoorten aanwezig en roofvissoorten ontbreken. De EQR's doorheen de jaren scoren steeds een 'ontoereikende kwaliteit'.

- c) Op de Blankenbergse Vaart deden we geen opmerkelijke vangsten.

Alle resultaten zijn terug te vinden in rapporten op de INBO website (<https://pureportal.inbo.be/>) en in de INBO databank (VIS: <http://vis.inbo.be>).

Bronnen

Breine, J.J., Goethals, P., Simoens, I., Ercken, D., Van Liefferinghe, C., Verhaegen, G., Belpaire, C., De Pauw, N., Meire, P., Ollevier, F. (2001). De visindex als instrument voor het meten van de biotische integriteit van de Vlaamse binnenwateren. Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer, Groenendaal. Eindverslag van project VLINA 9901, studie uitgevoerd voor rekening van de Vlaamse Gemeenschap binnen het kader van het Vlaams Impulsprogramma Natuurontwikkeling. 173 pp. + bijlagen.

Galle, L., Van Thuyne, G. (2010). Visbestandopnames op de Noordede en de Blankenbergsevaart (2009). Interne rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, 2010(23) INBO: Brussel. 12 pp.

Geeraerts, C., Quataert, P. (2012). Ontwerp van het Vlaams referentiemeetnet voor de visfauna. Revisie van het INBO-zoetwatervismetnet op basis van een vraaganalyse van de informatiebehoefte van de Kaderrichtlijn Water met aandacht voor een betere afstemming tussen de ecologische meetnetten en andere monitoringsverplichtingen. Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek 2012 (rapportnr. 41). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel.

Van Thuyne, G., De Bruyn, A. (2013). Visbestandopnames in het bekken van de Brugse polders 2012- Bemonsteringsverslag. Interne rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, 2013(20). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek: Groenendaal. 19 pp.

Van Thuyne, G., Vrielinck, S. (2006). Visbestanden op de Blankenbergse Vaart (2003). Interne rapporten van het Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer, 2006 (158), 6 pp.

BIJLAGEN

1. [Detailgegevens Blankenbergse Vaart](#)
2. [Overzichtstabel van de totale visvangsten op de Blankenbergse Vaart in 2016.](#)